

Ügyszám: NAIH-1285/2022
Előzmény: NAIH-1285/2021
Ügyintéző:

igazságügyi elmeorvos szakértő részére

Tisztelt

, a továbbiakban: Panaszos) által a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál (a továbbiakban: Hatóság) kezdeményezett, elmeorvos szakértő (a továbbiakban: Szakértő) adatkezelésével összefüggően folytatott vizsgálat eredményéről a Hatóság az alábbiakban tájékoztatja.

A Hatóság a lezárt ügyek ellenőrzésekor észlelte, hogy az ügyben nem került sor az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 55. § (2) bekezdés szerinti¹ értesítés megküldésére, amelyért a Hatóság szíves elnézését kéri.

A Panaszos beadványában előadta, hogy a Nyíregyházi Járásbíróság előtt sz. alatt folyamatban lévő perben szakértői vizsgálaton vett részt a Szakértőnél. 2020. augusztus 19-én kézbesített levelében kérte a rá vonatkozó vizsgálat során keletkezett, kiértékeletlen jegyzőkönyv másolatát, amely tartalmazza a Szakértő azon feljegyzéseit, amely alapján a szakvélemény készült. A Panaszos a kézbesítést tértivevénnyel igazolta. Mivel választ nem kapott, 2020. október 1-jén kézbesített levélben megismételte kérését.

2020. augusztus 25-én kelt levelében a Szakértő az eljáró bíróságnak jelezte, hogy jegyzőkönyv a vizsgálat során nem készült – aminek a Panaszos álláspontja szerint ellentmond, hogy a szakvélemény fejlécében egyértelműen szerepel, hogy ki gépelte a jegyzőkönyvet –, ugyanis az elmeszakértői vizsgálat során nem tesztvizsgálatokat végzett, mint az igazságügyi szakértő szokott, hanem a vélemény elején szereplő „Vizsgálati módszer”-ben feltüntetetteknek megfelelően járt el. Valamint arról is tájékoztatta a bíróságot, hogy a szakértői vélemény teljes egészében tartalmazza a vizsgálat során elhangzottakat. Kérte a bíróságot, hogy mindezekről a Panaszost tájékoztassa.

Közvetlenül a Panaszos részére a kérelmével kapcsolatos tájékoztatást nem adott. A Panaszos hivatkozása szerint a Szakértő a bíróságnak adott válaszában kifejtette, hogy „a vizsgálat során elhangzott kérdésekre adott válaszok írásban kerülnek rögzítésre, s a válaszok bekerülnek a szakértői véleménybe”. A Panaszos álláspontja szerint ez azt támasztja alá, hogy készültek olyan írásos feljegyzések, amiket kérése ellenére nem küldött meg a részére.

¹ Infotv. 55. § (2) A vizsgálat eredményéről, a vizsgálat lezárásának indokáról, esetleges intézkedéséről, illetve hatósági eljárás megindításáról a Hatóság a bejelentőt és - ha a vizsgálatban részt vett - a vizsgálat alá vont adatkezelőt, illetve adatfeldolgozót értesíti.

A Panaszos álláspontja szerint a Szakértő állítása nem felel meg a valóságnak, ugyanis a vizsgálaton elhangzottak egy jelentős része nincs feltüntetve a szakvéleményben, további részek pedig pontatlanul, torzítva jelennek meg a dokumentumban. Továbbá a Szakértő írott feljegyzéseket készített a vizsgálat során, ezért feltételezhető, hogy ezek alapján készítette a szakvéleményét.

Az ügyben a bejelentés nyomán az általános adatvédelmi rendelet² (a továbbiakban: GDPR) 57. cikk (1) bekezdés f) pontja³, illetve az Infotv. 38. § (3) bekezdésének a) pontja alapján vizsgálati eljárás indult, amely során a megkeresett Szakértő az alábbi tájékoztatást adta.

A Szakértő elsőként arról nyilatkozott, hogy ő mint elmeorvos szakértő járt el, nem pedig igazságügyi pszichológus szakértő, ezáltal tevékenységére eltérő jogszabályi rendelkezések vonatkoznak. Az elmeorvos szakértő orvosi egyetemi végzettséggel rendelkezik – ellentétben a pszichológusok bölcsész végzettségével –, és gyógyszeres kezelésre is jogosult.

Adatkezelésének jogalapja a GDPR 6. cikk (1) bekezdés c) pontjában megjelölt jogszabályi kötelezettség teljesítése, a bíróság kirendelése alapján az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 3. § (1) bekezdésében rögzített kötelezettség szerint kezelte a Panaszos adatait. Az elmeorvos szakértőre nem vonatkoznak az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 20. §, 20/A. § és a Panaszos által hivatkozott 20/B. §-ai, tevékenységét az IRM rendelet 18-19. §-ai szabályozzák⁴, amelyek nem tartalmazzák a 20/A. §(4) bekezdéséhez hasonló jegyzőkönyv-készítési⁵, valamint a 20/B. § (5) bekezdéshez hasonló iratmegőrzésre és megismerésre vonatkozó rendelkezéseket⁶.

A Panaszos kérését a kiértékeletlen jegyzőkönyv kiadása iránt azért nem teljesítette, mert ilyen dokumentum nincs. Bemutatta a jegyzőkönyv készítésének általános fogalmi feltételeit, amelynek lényege, hogy a jegyzőkönyv készítésének célja, hogy írásba foglaljon különböző eseményeket olyan pontossággal, hogy annak számára is bizonyító erejű legyen, aki nem vett részt az eseményen.

A Panaszos vizsgálatáról – ahogyan azt az eljáró bíróságnak is jelezte – nem készített jegyzőkönyvet. A vizsgálat során a Szakértő a szakvéleményhez szükséges mértékben, saját maga számára jegyzetelt,

² Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>

³ GDPR 57. cikk (1) Az e rendeletben meghatározott egyéb feladatok sérelme nélkül, a felügyeleti hatóság a saját területén ellátja a következő feladatokat: [...]

f) kezeli az érintett vagy valamely szerv, szervezet vagy egyesület által a 80. cikkel összhangban benyújtott panaszokat, a panasz tárgyát a szükséges mértékben kivizsgálja, továbbá észszerű határidőn belül tájékoztatja a panaszost a vizsgálati kapcsolatos fejleményekről és eredményekről, különösen, ha további vizsgálat vagy egy másik felügyeleti hatósággal való együttműködés válik szükségessé;

⁴ IRM rendelet 18. § (1) Ha polgári eljárásban elmeállapot orvosszakértői vizsgálatára kerül sor, a vizsgálatot végző szakértőnek igazságügyi pszichiátria (igazságügyi elmeorvos) képzéssel kell rendelkeznie.

(2) Ha a szakkérdés annak megállapítására irányul, hogy a vizsgált személynek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége mentális zavara miatt

a) meghatározott ügycsoportok vonatkozásában tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent vagy

b) tartósan teljes mértékben hiányzik,

elmeállapotának orvosszakértői vizsgálatát kell elvégezni.

19. § Ha az elmeállapot orvosszakértői vizsgálatát a kirendelő szerv hivatalbóli bizonyítás keretében rendeli el, a vizsgálatra a vizsgált személy lakóhelyén vagy tartózkodási helyén akkor kerülhet sor, ha a szakértő kérelmére a vizsgálat helye szerint illetékes rendőrkapitányság a kirendelő szerv döntése alapján a vizsgálat helyszínén biztosítja a vizsgálat zavartalan lefolytatását.

⁵ IRM rendelet 20/A. (4) A szakértő a vizsgálat során jegyzőkönyvet készít. Nem kötelező a szó szerinti jegyzőkönyv készítése. Az exploráció során a jegyzőkönyvben felvett adatok nem minősülnek a szakvélemény szempontjából tényadatnak, azok a pszichodiagnosztikai vizsgálatok általános eredményeinek konkretizálásában segítenek.

⁶ IRM rendelet 20/B. § (1) A szakértő a vizsgálat során egyidejűleg több vizsgálati módszert alkalmaz. A kirendelésben szereplő szakkérdésnek megfelelő vizsgálati eljárásokat a szakértő választja meg.

(2) A vizsgálat része a viselkedés megfigyelése és a szakértő által irányított tematikus kikerdezés. A szakértő kizárólag olyan eljárásokat alkalmazhat, amelyek a pszichodiagnosztikában elismertek és/vagy a gyakorlatban objektív viszonyítási kritériumokkal rendelkeznek, alkalmasak a vizsgált személy vagy személyek vonatkozásában a kirendelő számára releváns információt nyújtani.

(3) A szakértő a személyiség vizsgálata esetén projektív vizsgálatokat vagy többfaktoros, validitási skálákkal bíró tesztek alkalmaz.

(4) A szakértő a szülői elidegenítési szindrómát (PAS-szindrómát) nem vizsgálja, ugyanakkor igyekszik feltárni a gyermekre irányuló, véleménynyilvánítását befolyásolni törekvő direkt és indirekt ráhatásokat.

(5) A szakértő a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat során keletkezett adatok megőrzése során az igazságügyi szakértőkről szóló törvény, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény alapján jár el. A vizsgálat során keletkezett adatokat csak a törvény által arra feljogosított személy - így különösen az ügyben kirendelt másik szakértő - ismerheti meg.

amely jegyzet semmilyen tartalmi és formai követelménynek nem felelt meg, és semmilyen módon nem rekonstruálható belőle a telje beszélgetés, továbbá azt sem a Szakértő, sem a Panaszos nem hitelesítette az aláírásával. A jegyzet csupán a Szakértő szakmai tevékenységéhez szolgál segítségül annak érdekében, hogy ő a beszélgetést a szakvélemény készítésekor fel tudja idézni, az mintegy a Szakértő gondolatmeneti mankója.

A jegyzet alapján a Szakértő elkészítette a szakvéleményt, amely a személyes tapasztalatai, és az általa levont következtetések összessége, és amely sokkal bővebb és pontosabb, mint a vizsgálat során készített jegyzet, így azt – miután a Szakértő a szakvéleményt teljes értékűnek ítélte – megsemmisítette. Előadta, hogy a jegyzet egy kívülről számára önmagában értelmezhetetlen és téves következtetésekre adna lehetőséget, hiszen – látszólag – összefüggéstelen információk halmaza, amely kizárólag a Szakértő gondolatmenetével együtt állnak össze egy értelmes egésszé.

Jegyzőkönyv-vezető segítségét nem vette igénybe annak ellenére, hogy a Díjjegyzék és a szakértői vélemény a jegyzőkönyvvezető megnevezését tartalmazza. Az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II. 21.) IM rendelet 7. §-a pontosan megjelöli a szakvélemény készítéséhez a szakértő felkérésére részt vevő segédszemélyzet tagjait, amelyek a „jegyzőkönyvvezető”, „boncmester”, „boncsegéd”, „szakasszisztens”, „technikus”, továbbá ugyanezen rendelet II. melléklete állapítja meg a segédszemélyzet díját is. Mivel ezen rendelet nem szabályozza a leggyakrabban igénybe vett, adminisztratív segédszemélyzet díját, így az igazságügyi szakértői szakma hagyományosan a jegyzőkönyvvezetői körbe sorolja azt a munkát ellátó személyt, aki az adminisztratív feladatokat ellátja. Így fordulhatott elő, hogy – bár jegyzőkönyvvezető formálisan részt vesz az eljárásban – jegyzőkönyv mégsem készül.

A díjjegyzékben megjelölt kizárólag a szakvélemény gépelésében segédkezett, nem pedig jegyzőkönyvet készített. Ennek alátámasztására a Szakértő mellékelte , egyéni vállalkozói adatlapját, amelyen látható, hogy gépelési tevékenységét mely üzleti szolgáltatás alapján végzi. A Szakértő megjegyezte továbbá, hogy amennyiben ; valóban jegyzőkönyvet vett volna fel, úgy a vizsgálaton személyesen is jelen kellett volna lennie, azon azonban csak a Szakértő és a vizsgált Panaszos vett részt.

A Szakértő mellékelte a vizsgálatra kirendelő végzés, valamint az elkészült szakvélemény és annak kiegészítése másolatát, azonban nyilatkozata szerint egyéb információval nem tud szolgálni, hiszen a vizsgálatról nem készült jegyzőkönyv, a vizsgálat során készített jegyzeteket megsemmisítette, így minden olyan irat, amely az ügyben keletkezett, az a Nyíregyházi Járásbíróság számú ügyben keletkezett perirat, és nem rendelkezik olyan adattal, ami nem képezné a peranyag részét.

A Szakértő nyilatkozatában kifejtette továbbá, hogy a Panaszos megkeresését követően tájékoztatta a bíróságot a megkeresésről, azonban a Panaszossal közvetlenül nem szándékozta felvenni a kapcsolatot, mivel a Szaktv. 3. § (1) bekezdése követelményként írja elő a szakértő pártatlanságát, továbbá minden etikai és szakmai szempontot figyelembe véve arra az álláspontra jutott, hogy nem lenne megfelelő eljárás, ha közvetlenül a peres féllel kommunikálna az eljárás során a bíróság tájékoztatása nélkül. A Panaszos megkeresésében kizárólag a jegyzőkönyv megküldését kérte, nem pedig azt, hogy adja át a róla kezelt személyes adatokat. Felé pedig többször közlésre került az eljárás során, hogy jegyzőkönyv nem készült, így kérelme megválaszolásra került.

Végezetül előadta, hogy az általa készített szakvéleményt a bíróság nem találta aggályosnak, vagy ellentmondásosnak, az eljárás során új vélemény elkészítésére nem került sor annak ellenére, hogy a Panaszos ezt többször indítványozta.

A megkeresett , válasza a Hatóság megkeresésére az alábbi volt:

A Panaszos vizsgálatán nem vett részt, a vizsgálat során jegyzőkönyvet nem készített. A szakvélemény írásos formájának elkészítésére a vizsgálatot végző Szakértő irodájában került sor, szóbeli diktálás formájában, iratot, vagy bármilyen feljegyzést nem kapott.

A Hatóság megállapításai a következők:

Az adatvédelemre vonatkozó főbb szabályokat 2018. május 25-ig hazánkban az Infotv. tartalmazta, ezen időponttól kezdődően a GDPR kötelezően és közvetlenül alkalmazandó.

A GDPR 4. cikk 7. pontja szerinti adatkezelő, aki az ott meghatározottak szerinti érdemi döntéshozatali jogkörrel rendelkezik – az adatkezelés célját és eszközeit tagállami jog is meghatározhatja –, és egyúttal felelősséggel tartozik az adatkezeléssel kapcsolatos jogszabályi kötelezettségek teljesítéséért. Így többek között az adatkezelőnek eleget kell tennie az érintettek joggyakorlására vonatkozó igényének [általános adatvédelmi rendelet 12-23. cikk].

A hazai jogszabály, a Szaktv. adatkezelőként definiálja a szakértőt a szakvélemény és az elkészítése alapjául szolgáló anyagok tekintetében. (Szaktv. 40. § (1) bek., 42. § (1)-(3), (5)-(6) bek.)⁷.

A vizsgált ügyben adatkezelőnek a Szakértő tekintendő amiatt, mert a szakértői vizsgálatra kirendelő bírósági végzés személyesen őt jelölte ki a szakértői vizsgálat elvégzésére.

A Szaktv. 42. § (6) bekezdése szerint a szakértő által kezelt adatok többek között a szakértőnek átadott adat és a vizsgálat alatt keletkezett adat. Egy szakértő adatkezelése sajátos annyiban, hogy az adatkezelést az a bírósági, hatósági végzés alapozza meg, amely a szakértőt kirendeli, és a szakértő ehhez a kirendeléshez van kötve. A Szaktv. nem határozza meg tételesen a kezelt adatok körét – ezt a feladat jellegéből adódóan nem is tudja megtenni – és a szakértő által kezelt adatként határozza meg a vizsgálat során felvett adatokat.

Azon adatok, melyeket az érintett a vizsgálat során maga adott meg (teszt, kérdőív kitöltése során adott válaszai, az általa elmondottak vizsgálati jegyzőkönyvben rögzítetten, hangfelvétel adatai, stb.) egyértelműen az érintett személyes adatának minősülnek.

A Hatóság álláspontja szerint vizsgálat alatt keletkezett adatnak minősülnek a szakértői feljegyzések is, annak okán, hogy ezek a vizsgált személyt érintő adatok, amelyek feldolgozása a szakvélemény megállapításainak megtétele érdekében történik, és arra szolgálnak, hogy abból a szakértő az érintettre vonatkozó következtetést vonjon le. Így a vizsgálat során készült feljegyzések is az érintetti jogérvényesítés körébe esnek.

A bírósági, hatósági eljárás során kirendelt szakértő tehát önálló adatkezelőnek minősül a vizsgálat során keletkezett adatok tekintetében, és mint ilyen, a GDPR-ben szabályozott érintetti joggyakorlást neki kell biztosítani. Ezzel kapcsolatban a hatóság már tett közzé határozatot a honlapján, amely kifejti a kirendelt szakértő önálló adatkezelői minőségét, az érintetti jogok általa biztosítandó módját, illetve az érintetti joggyakorlás korlátait⁸.

⁷ Szaktv. 40. § (1) A szakértő a tevékenysége során rendelkezésére bocsátott vagy tudomására jutott személyes adatokat a kirendelés vagy megbízás teljesítése, valamint tevékenységének szakmai, módszertani, fegyelmi és a jogszabályoknak való megfelelése ellenőrizhetősége céljából jogosult kezelni.

(2) A szakértőt a tevékenysége során tudomására jutott tényekre és adatokra nézve titoktartási kötelezettség terheli, az ügyre vonatkozó tényekről és adatokról csak a hatóság, továbbá az adatok kezelésére jogosult más szerv vagy személy részére nyújthat tájékoztatást.

Szaktv. 42. § (1) A szakértő a tevékenysége során általa kezelt személyes adatok kezelését - ha törvény másképp nem rendelkezik - a kirendelés befejezését vagy megbízás teljesítését követően haladéktalanul korlátozza.

(2) A befejezett kirendelést vagy megbízást követően a szakértő az általa az (1) bekezdés szerint korlátozottan kezelt személyes adatokat tevékenysége szakmai, módszertani, fegyelmi megfelelésének, valamint jogszabályszerűségének ellenőrizhetősége céljából a korlátozástól számított tíz évig tárolja, és azokat kizárólag a hatóság, a megbízó, az igazságügyi szakértőkkel szembeni fegyelmi eljárás, valamint az igazságügyi szakértő értékelését megalapozó eljárás lefolytatására jogosult, valamint a személyes adatok kezelésére jogosult más szerv vagy személy részére továbbíthatja.

(3) A szakértő az (1) bekezdés szerint korlátozottan kezelt személyes adatokat a korlátozástól számított tíz év elteltével törli.

(5) A szakértő az általa kezelt adatok tekintetében érintett személyes adataihoz való hozzáférési jogának gyakorlását megtagadja a kirendelő vagy megbízó bűncselekmények megelőzése vagy üldözése, továbbá az érintett vagy mások jogainak védelmének érdekében tett utasítására.

(6) Az (5) bekezdés szerinti adatnak minősül a szakértőnek átadott adat, a vizsgálat alatt keletkezett adat, az adatok forrása, az adatkezelés célja, jogalapja, időtartama, az adatfeldolgozó neve, címe és az adatkezeléssel összefüggő tevékenység, továbbá - az érintett személyes adatainak továbbítása esetén - az adattovábbítás jogalapja és címzettje."

⁸ <https://naih.hu/hatarozatok-vegzesek?download=213:szakertoi-vizsgalat-soran-keletkezett-hangfelvetel-masolatanak-kiadasa-kiskoru-vizsgalata-soran-keletkezett-hangfelvetel-vonatkozasaban-is&start=50>

Jelen vizsgált ügyben helytálló a Szakértő hivatkozása az IRM rendelt azon szakaszaira, amely az elmeorvos szakértő tevékenységét szabályozza, azonban annak ellenére, hogy a 20/B. § (5) bekezdésben foglalt iratmegőrzési és iratmegismerési kötelezettség rá nem vonatkozik, a magasabb rendű jogszabály, a Szaktv. rendelkezései azonban az elmeorvos szakértőre is kötelezőek.

Az érintettet a hozzáférési joga keretében a GDPR 15. cikk (3) bekezdése alapján⁹ megilleti a másolat igénylésének joga. Az érintett jogérvényesítése a 12. cikk (5) bekezdésében¹⁰, valamint a 15. cikk (4) bekezdésben foglaltak szerint korlátozható.

A GDPR 23. cikk (1) bekezdés i) pontja lehetőséget biztosít a tagállamoknak, hogy jogalkotás útján korlátozást vezessenek be a jogérvényesítésre vonatkozó szakaszok alkalmazása tekintetében az érintett vagy mások jogainak védelme érdekében¹¹. A Szaktv. 42. § (5) bekezdése a rendelet 23. cikk (1) bekezdés e) pontjának megfelelő korlátozásnak minősül.

A szakértő csak indokolt esetben, a kirendelő hatóság, bíróság kirendelő végzésében adott utasítására tagadhatja meg az érintett hozzáférési jogának gyakorlását, ahogyan a Szaktv. 42. § (5) bekezdése előírja¹². Ennek hiányában az érintett információk önrendelkezési alapjoga nem korlátozható.

Jelen vizsgált esetben a Szakértő a Panaszos 2020. augusztus 19-én és 2020. október 1-jén kelt hozzáférési kérelmeire a GDPR 12. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időn belül részére választ nem adott, és nem tájékoztatta arról, milyen okból nem teljesítette a hozzáférési kérelmet, ezekkel egyidejűleg nem tájékoztatta az érintettet a GDPR 12. cikk (4) bekezdésében meghatározottokról, amely szerint az érintett a kérelem nem teljesítése miatt a Hatósághoz fordulhat, vagy élhet a bírósági jogérvényesítés jogával¹³.

Emiatt a Hatóság megállapítja, hogy a Szakértő megsértette a GDPR 12. cikk (3)-(4) bekezdésében foglaltakat.

A Szakértő nyilatkozata és a bíróságnak eljuttatott válasza szerint a kérelmet azért nem teljesítette, mert a kérelemben foglalt jegyzőkönyv nem létezik, ilyen nem készült. Ezen nyilatkozat tartalma a Hatóság eljárása során megerősítésre került, ezzel ellentétes információ nem merült fel.

⁹ GDPR 15. cikk (3) bekezdés: az adatkezelő az adatkezelés tárgyát képező személyes adatok másolatát az érintett rendelkezésére bocsátja. Az érintett által kért további másolatokért az adatkezelő az adminisztratív költségeken alapuló, észszerű mértékű díjat számíthat fel. Ha az érintett elektronikus úton nyújtotta be a kérelmet, az információkat széles körben használt elektronikus formátumban kell rendelkezésre bocsátani, kivéve, ha az érintett másként kéri.

(4) A (3) bekezdésben említett, másolat igénylésére vonatkozó jog nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait.

¹⁰ GDPR 12. cikk (5) A 13. és 14. cikk alapján rendelkezésre bocsátott információkat és a 15-22. és 34. cikk alapján végzett minden tájékoztatást és intézkedést díjmentesen kell biztosítani. Ha az érintett kérelme egyértelműen megalapozatlan vagy - különösen ismétlődő jellege miatt - túlzó, az adatkezelő:-

a) a kért információ vagy tájékoztatás nyújtásával vagy a kért intézkedés meghozatalával járó adminisztratív költségek figyelembevételével észszerű összegű díjat számíthat fel, vagy-

b) megtagadhatja a kérelem alapján történő intézkedést.

A kérelem egyértelműen megalapozatlan vagy túlzó jellegének bizonyítása az adatkezelőt terheli.

¹¹ GDPR 23. cikk (1) bekezdés i) pontja: az adatkezelőre vagy adatfeldolgozóra alkalmazandó uniós vagy tagállami jogalkotási intézkedésekkel korlátozhatja a 12-22. cikkben és a 34. cikkben foglalt, valamint a 12-22. cikkben meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel összhangban lévő rendelkezései tekintetében az 5. cikkben foglalt jogok és kötelezettségek hatályát, ha a korlátozás tisztelgetben tartja az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmát, valamint az alábbiak védelméhez szükséges és arányos intézkedés egy demokratikus társadalomban: az érintett védelme vagy mások jogainak és szabadságainak védelme.

¹² Szaktv. 45. § (2) bekezdés: a kirendelésnek tartalmaznia kell:

l) - indokolt esetben - a hatóság arra vonatkozó utasítását, hogy a szakértő az érintettnek az általa kezelt személyes adataihoz való hozzáférési jogának gyakorlását megtagadni köteles;

¹³ GDPR 12. cikk (3) bekezdés: Az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül, de mindenféleképpen a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet a 15-22. cikk szerinti kérelem nyomán hozott intézkedésekről. Szükség esetén, figyelembe véve a kérelem összetettségét és a kérelmek számát, ez a határidő további két hónappal meghosszabbítható. A határidő meghosszabbításáról az adatkezelő a késedelem okainak megjelölésével a kérelem kézhezvételétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet. Ha az érintett elektronikus úton nyújtotta be a kérelmet, a tájékoztatást lehetőség szerint elektronikus úton kell megadni, kivéve, ha az érintett azt másként kéri.

A GDPR 12. cikk (4) bekezdés: ha az adatkezelő nem tesz intézkedéseket az érintett kérelme nyomán, késedelem nélkül, de legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet az intézkedés elmaradásának okairól, valamint arról, hogy az érintett panaszt nyújthat be valamely felügyeleti hatóságnál, és élhet bírósági jogorvoslati jogával", az (5) bekezdés szerint a 13. és 14. cikk szerinti információkat és a 15-22. és 34. cikk szerinti tájékoztatást és intézkedést díjmentesen kell biztosítani.

Jegyzőkönyv-készítési kötelezettsége a Szakértőnek jogszabály alapján nem állt fent, ugyanakkor a szakvélemény készítéséhez felhasznált adatok keletkeztek, feljegyzés formájában. Amely adatok felvétele azt a célt szolgálta, amelyekre a Panaszos igénye irányult. Tehát a szakvélemény készítéséhez felhasznált, általa elmondottak rögzítése során keletkezett adatok másolatban történő kézhez vétele volt a Panaszos célja.

A Hatóság álláspontja szerint tehát – noha a Panaszos formálisan a jegyzőkönyvet kérte – a kérelmet a tartalma szerint kellett volna elbírálni, és megítélni, hogy a feljegyzések megismerésének jogszerű korlátozása fennáll-e.

Mivel a Szakértő nyilatkozata szerint a kérelemmel érintett irat – a vizsgálat során keletkezett, kiértékeletlen jegyzőkönyv – nem volt a kezelésében, az érintetti joggyakorlást a másolatadásra vonatkozóan nem tudta biztosítani, a kérelem elutasításáról azonban tájékoztatást kellett volna adnia – közvetlenül a Panaszosnak és nem a bíróság útján – a fent kifejtettek szerint.

A Szaktv. előírása szerint a szakértő a vizsgálat során keletkezett adatokat a befejezett kirendelést követően zárolja, majd 10 év elteltével törli. A zárolt adatokat a 42. § (2) bekezdésben előírtak – tehát a *tevékenysége szakmai, módszertani, fegyelmi megfeleléségének, valamint jogszabályszerűségének ellenőrizhetősége* – céljából kell megőriznie.

Ennek értelmében a készített feljegyzések is a megőrzési kötelezettség alá esnek, és erre vonatkozóan is érvényesíthető – a megfelelő feltételek fennállta esetén – az érintett hozzáférési joga. Annak megállapítása azonban, hogy a Szakértő a Szaktv. ezen előírásait megszegte-e, amikor a feljegyzéseit megsemmisítette, és a 42. § (2) bekezdése érvényesítése érdekében nem őrzi, nem a Hatóság hatásköre megítélni, hanem az a szakértői munka ellenőrzését végző szerv feladata.

A Hatóság felhívja a Szakértő figyelmét arra, hogy a jövőben fokozott figyelemmel legyen az adatkezeléssel kapcsolatos érintetti jogérvényesítésre.

Budapest, 2022. 10. „10.”

Üdvözléssel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár